

5. Nedoma K, Mellan J, Pondělíčková J. Sexuální chování a jeho vývoj u pedofilních mužů. Čes a slov Psychiat 1969; 65: 92–98.
6. Vermeulen A. Androgen replacement therapy in the ageing male – a critical evaluation. J Clin Endocrinol Metab 2001; 86: 2380–2390.
7. Mendez MF, Chow T, Ringman J, Twitchell G et al. Pedophilia and Temporal Lobe Disturbances. J Neuropsychiatry Clin Neurosci 2000; 12: 71–76.
8. Prahlada Rao N, Chand PK, Murthy P. A case of late-onset pedophilia and response to sertraline. Prim Care Companion J Clin Psychiatry 2007; 9: 235–236.
9. Bancroft J. Human sexuality and its problems. London: Elsevier; 2009.
10. Rowland DL, Incrocci L. Handbook of sexual and gender identity disorders. New Jersey: Wiley; 2008.
11. Walter M et al. Pedophilia is linked to reduced activation in hypothalamus and lateral prefrontal cortex during visual erotic stimulation. Biol Psychiatry 2007; 62: 698–701.
12. Schitz K et al. Brain pathology in pedophilic offenders. Evidence of volume reduction in the right amygdala and related diencephalic structures. Arch Gen Psychiatry 2007; 64: 737–745.

referáty o literatuře

„Pozapomenutý sex“ – transitorní globální amnézie po sexuálním styku

Jaroslav Zvěřina

Sexuologický ústav 1. lékařské fakulty UK, Praha

Sexuální vzrušení a orgasmus jsou emoční stavy provázené výraznou vegetativní i centrální odezvou. Výsledkem těchto pochodů při pohlavním styku (častěji) nebo masturbaci (méně často) mohou být nejrůznější vegetativní příznaky (nauzea, diarrhoea, škytavka, profusní pot, inkontinence moče), jakož i změny v oblasti nálady (deprese, úzkost, agresivita, spavost). Vyskytnout se mohou tyto poruchy u mužů, avšak častěji bývají popisovány u žen.

Nedávno K. Maloy a J. E. Davis, pracovníci emergency oddělení jedné washingtonské nemocnice, popsali případ transitorní globální amnézie (TGA), která se náhle dostavila u 54leté ženy po sexuálním styku. Amnézie se dostavila bezprostředně po pohlavním vyvrcholení, trvala jako kompletní asi 20 minut, aby se pak v průběhu dalších 40 minut zcela upravila. Pacientka neměla v průběhu amnézie žádné neurologické a jiné příznaky, neměla bolesti hlavy ani poruchy nálady. Nikdy předtím se u ní nic podobného nevyskytlo. Byla vyloučena souvislost s nějakou medikací, nebo požitím ilegálních drog. Neurologické vyšetření včetně CT, MTI a MTAG mozku bylo negativní. Pacientka nevykazovala žádné příznaky psychické alterace, její dlouhodobá paměť byla intaktní.¹

Koitální TGA byla také popsána v devadesátých letech R. J. Lanem.³ Šlo o případ 64letého muže, jehož manželka uvedla, že v asi pěti případech, které se odehrály v průběhu předchozích dvaceti roků, byl manžel po pohlavním

styku nejistý, dotazoval se, co že právě dělali, který je den, který měsíc. Jeho chování při koitu a po něm nevykazovalo žádné nápadnosti. Amnestické epizody trvaly 30 až 60 minut a odeznívaly úplně. Amnézie na koitus a předehru však přetrvávala. Při styku nebyly bolesti hlavy, avšak onen pacient trpěl častými migrénami (což je prý u TGA dosti časté). Je zajímavé, že u tohoto rekurentního případu se TGA nikdy nevyskytla za jiných okolností než po pohlavním styku. Tělesné vyšetření včetně neurologického bylo negativní, CT mozku normální, v EEG záznamu ostře ohraničené theta aktivity frontotemporálně vpravo.

Zajímavý je přehled problematiky syndromů přechodné amnézie, jak jej publikovali C. Butler a A. Zeman.³ Uvádí se, že transitorní globální amnézie (TGA) je náhle vzniklý stav, který může trvat i několik hodin. Někdy vzniká ze zřejmé příčiny (stres, silná bolest, psychická trauma), jindy bez vysledovatelného podnětu. V průběhu TGA nefunguje jedincům krátkodobá paměť. Proto jedním z důležitých projevů takového stavu jsou opakované otázky na to, co se mělo odehrát před chvílí. Jde o symptom benigní, který se vyskytuje vzácně. Uvádí se incidence 3,4–5,2 na 100 000 obyvatel. Pravděpodobnost TGA se zvyšuje s věkem nad 50 roků (u této věkové kategorie se uvádí incidence 23,5 na 100 000 jedinců). Přesný mechanismus vzniku není objasněn. Často se v případech TGA vyslovuje suspekce na epileptický záchvat, taková souvislost je však u tohoto symptomu velmi vzácná. Autoři rozlišují přechodnou globální amnézii jako takovou, epileptickou globální amnézii, jakož i amnestické stavy, způsobené úrazy hlavy, medikamenty, drogami, nebo amnestické stavy v souvislosti se zřejmou psychogenní příčinou.

doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc.

Sexuologický ústav 1. LF UK a VFN Praha

e-mail: jaroslav.zverina@lf1.cuni.cz

LITERATURA

1. Maloy K, Davis JE. „Forgettable“ sex: a case of transient global amnesia presenting to the emergency department. J Emerg Med 2011; 41 (3): 257–260.
2. Lane RJ. Recurrent coital amnesia. J Neurol Neurosurg Psychiatry 1997; 63: 260–261.
3. Butler C, Zeman A. Syndromes of Transient Amnesia. In: Laureys S, Tononi G. The Neurology of Consciousness. New York: Elsevier Press; 2009: 339–351.